

7 oktober 2021

Speech Job Cohen: Paswerk, afscheid Cees Boon (gesproken woord telt!)

Niets veranderd?

In 16 jaar Paswerk, met Cees Boon als directeur, is er eigenlijk niets veranderd. Nu hoor ik u denken: Hoezo, niets veranderd?? De veranderingen buitelen over elkaar heen, kijk alleen maar naar alle wetswijzigingen, vaak met forse impact. Heel belangrijk allemaal, maar niet van cruciale betekenis voor de meerwaarde van Paswerk.

Die meerwaarde ligt in de overtuiging dat mensen met een arbeidsbeperking over talent beschikken, erbij horen en daarom ook zoveel mogelijk thuishoren in het arbeidsproces. Dat is, ondanks alle organisatorische en wetswijzigingen, in al die jaren niet veranderd. Ook tijdens de Corona-pandemie is aan dit uitgangspunt niet getornd, hoewel het niet altijd makkelijk was.

Gelijkwaardigheid

Vanuit het uitgangspunt van gelijkwaardigheid, behoren mensen met een arbeidsbeperking die in staat zijn tot betaald werk, eerlijke kansen te krijgen op de arbeidsmarkt. Ik denk dat we het hierover met elkaar wel eens zijn. Maar de realiteit is dat mensen met een arbeidsbeperking nog altijd een forse achterstandspositie innemen op de arbeidsmarkt.

Daarom ben ik blij dat alle politieke partijen de ambitie delen van een inclusieve arbeidsmarkt, een arbeidsmarkt waar werknemers met en zonder arbeidsbeperkingen gelijkwaardige kansen hebben. Het gaat om werk bij de overheid, bij het bedrijfsleven of op een beschutte werkplek in het sociaal ontwikkelbedrijf. Kortom, alle werkplekken waarop loonvormende arbeid wordt verricht.

Unieke kans

De huidige, grote vraag naar werknemers biedt een unieke kans om de arbeidsmarkt inclusiever te maken en toont de economische urgentie om dat nu te doen. Als het nu niet lukt, lukt het nooit. Alle werkgevers die met een personeelsvraag zitten, en dat zijn er nogal wat, nodig ik daarom uit om oog te

hebben voor het arbeidspotentieel dat nog aan de kant staat. Voor u een kans, voor werkzoekenden een life-changing.

Waarde van werk

Een betaalde baan, levert voor hen zoveel meer op dan economische zelfstandigheid. Het biedt kansen tot ontwikkeling, geeft structuur en draagt bij aan gezondheid en geluk.

Als partner of opdrachtgever van Paswerk maakt u dus een fors verschil in het leven van vaak kwetsbare mensen. Het is fijn dat het bedrijfsleven in deze regio ook verantwoordelijkheid neemt. De Participatieprijs wordt straks niet voor niets uitgereikt...

Daarom is het zo jammer dat landelijk slechts zo'n 12% van de werkgevers iemand met een arbeidsbeperking een arbeidsplek biedt. Dat aantal moet echt omhoog. Als 50% van de werkgevers ervoor kiest iemand met een arbeidsbeperking in dienst te nemen is er één probleem opgelost (minder mensen aan de kant) en een ander probleem (de huidige vacaturecrisis) een stuk kleiner geworden.

Oproep aan de politiek

Maar ik ben ook realist genoeg om te beseffen dat we dat pas bereiken als werkgevers en werkzoekenden kunnen rekenen op voldoende ondersteuning en begeleiding. En daarvoor richt ik me graag tot de politiek, landelijk en lokaal.

De lokale politiek:

- koester de expertise en kennis die Paswerk in huis heeft:
Een bedrijf als Paswerk is voor werkzoekenden een opstap naar betaald werk, kan werkgevers helpen hen in te passen binnen hun bedrijf en kan werknemers (tijdelijk) opvangen als het bij een werkgever even niet lukt. Zo biedt een sociaal ontwikkelbedrijf als Paswerk werkgevers comfort, om te kiezen voor een werknemer met een arbeidsbeperking. De publieke sector en de private marktpartijen hebben elkaar nodig om de arbeidsmarkt inclusiever te maken. Een modern sociaal ontwikkelbedrijf is dus niet een op zichzelf staande voorziening, maar is samen met de werkgevers een onlosmakelijk deel van de inclusieve arbeidsmarkt.

- **Investeer ruimhartig in deze werkzoekenden. Zorg voor voldoende begeleiding en jobcoaching, en maak volop gebruik van het instrument loonkostensubsidie.**
- **Wees creatief en kijk niet alleen naar de kosten, maar heb oog voor de brede baten van werk. De waarde van werk voor individu en samenleving is vele malen groter dan het investeringsbedrag. Ik verwijs hiervoor graag naar prof. Lex Burdorf, die heeft onderzocht dat betaald werk positief uitwerkt op het welbevinden van mensen. Dit heeft weer een positief effect op gezondheid, schuldenproblematiek en bijv. ook de veiligheidscijfers. Investeren in werk maakt andere vraagstukken dus kleiner en het geluk van mensen groter.**

Ik heb ook een oproep aan de landelijke politiek:

- **Blijf investeren in een landelijk netwerk van sociaal ontwikkelbedrijven, zoals Paswerk. En dat is hard nodig, alleen al omdat door de jaarlijkse uitstroom van Wsw-medewerkers de basis waarop de bedrijfsvoering rust steeds smaller wordt. In de Wsw-subsidie is bijv. rekening gehouden met de kosten van de noodzakelijke infrastructuur om de Wsw te kunnen uitvoeren. Dat ontbreekt in de financiering van de Participatiewet. En de vergoeding die gemeenten krijgen voor de begeleiding en ondersteuning van mensen vanuit de Participatiewet ligt ook nog eens vele malen lager. Als we ons daarbij ook realiseren dat sinds 2010 het re-integratiebudget is gehalveerd, is er alle reden voor het nieuwe kabinet om nu over de brug te komen!**
- **Zorg dat gemeenten ook voldoende beschutte werkplekken kunnen invullen. Niet om mensen daarin persé vast te houden, maar om ze vandaaruit vervolgstappen te laten zetten. De behoefte hieraan is fors groter dan het aantal plekken waarvoor financiering beschikbaar is.**
- **Extra geld voor de lokale uitvoering is dus keihard nodig. Leg daarbij vast dat het geld dat gemeenten ontvangen voor re-integratie en begeleiding ook daaraan besteed wordt. Zolang er nog zoveel mensen aan de kant staan, moet het niet mogelijk zijn het geld voor andere zaken in te zetten.**

De mens centraal

Goede wetgeving en voldoende geld zijn belangrijke randvoorwaarden voor een succesvol arbeidsmarktbeleid. Maar ten diepste gaat het hier niet om. De betrokkenheid en gedrevenheid van mensen zoals Cees Boon en veel andere

mensen in het land, die maken het verschil. Hoe kijk je naar mensen? Zie je alleen de beperkingen, of kijk je vooral naar de talenten en de kwaliteiten? En ben je bereid om ondanks de beperkingen mensen kansen te bieden en verder te helpen? Vaar je als Paswerk je eigen koers of maak je optimaal gebruik van je partners in de regio? Daarmee spreek ik ook de ondernemers aan in de zaal. Een inclusieve arbeidsmarkt kan alleen in gezamenlijkheid bereikt worden. Paswerk kan u als werkgevers veel sores uit handen nemen, bijvoorbeeld door mensen bij u te detacheren en de juiste begeleiding te bieden.

Tenslotte

16 jaar Cees Boon bij Paswerk. In wezen is er dus niets veranderd. En juist dat is een enorme prestatie. Ondanks de veranderende financiële kaders en wetgeving is de mensgerichte benadering en aanpak overeind gebleven. Cees, ik heb daarom veel respect voor jouw inzet in de afgelopen jaren en jouw bepalende rol voor Paswerk. Paswerk maakt voor veel mensen hèt verschil. Straks ook in de gedaante van het regionale Participatiebedrijf Zuid-Kennemerland. In dit nieuwe samenwerkingsverband blijft men oog houden voor talenten en het bieden van noodzakelijk maatwerk. Door samen te werken kunnen veel mensen in deze regio als volwaardig werknemer aan de slag en een eigen inkomen verdienen. Jullie medewerkers hebben te maken met dubbele handicaps: de handicaps van mensen zelf, maar vooral de beperkingen die de maatschappij oplegt. Jullie inzet is nodig om deze handicaps te overwinnen.

Ik wens Paswerk de komende decennia alle succes toe om deze maatschappelijk waardevolle taak uit te voeren. Ook nu Cees niet langer de leiding heeft, maar anderen die rol overnemen. Cees, heel veel dank voor jouw inzet. Ook voor alles wat je hebt gedaan voor Cedris.

Het ga je goed!